

VELIKONOČNÍ TAJEMSTVÍ

---

14. 4. A.D. 2023

Velikonoční tajemství jako takové

Co to je?

Velikonoční tajemství je asi mnoho neříkající pojem. Je to tajemství Boží lásky k nám. Jedná se o spojení utrpení a lásky. Slyšel jsem také slovní spojení, které nám normálně nedává smysl: „Utrpení, které dává radost“. Pro nás je to docela nepochopitelné, ale o tom si dnes budeme povídat.

Proč je na světě utrpení a co s ním

Utrpení prostě patří k životu člověka jako k vodě to, že je mokrá. Nezbyvá tedy nic jiného než utrpení ve svém životě akceptovat. Důležité je, jak? Buď ho můžeme prožívat tak, že ho přetrpíme - postavíme se k němu pasivně: „Hold se nedá nic dělat, musím to nějak vydržet...“, anebo ho přijmeme a budeme se snažit ho správně prožít. Co to znamená? Podívejme se na různé světce, ba také na Ježíše, jak utrpení prožívali oni.

Když se podíváme na Ježíšovo utrpení, tak vidíme, jak s ním zacházel. Na kříži trpěl, a to velice mnoho. Podle vědeckých lékařských analýz Ježíš ve skutečnosti zemřel udušením; nemohl se nadechnout. Dost dobře si to neumíme představit. Agónie jeho utrpení trvala asi 3 hodiny. Ale nebylo to jen fyzické utrpení. Ještě se k tomu přidalo utrpení duševní. Prožíval osamocenost na kříži, proto také citoval mesiánský žalm 22.: „*Bože můj, Bože můj, proč jsi mě opustil!*“; prožíval to, že ho jeho učedníci opustili, že ho ti, pro které přišel, nechtěli. Visel mezi nebem a zemí. Na zemi ho odmítali, protože byl nepohodlný a kazil jim jejich představy o Bohu. Všimněme si však, jak reaguje. Nenadává, nehází flintu do žita, ale naopak ještě odpouští svým vrahům a chce dokončit úkol, pro který přišel. Odevzdává svou duši Bohu. Ježíš v okamžiku své největší krize miluje. Je to docela nepochopitelné. A podobně se chovají mučedníci. Kdo viděl filmy „*Quo vadis*“ nebo „*Ben Hur*“, poznal jak křesťané, kteří jsou vedeni na smrt, zpívají. Sv. Štěpán se také modlil za ty, kteří ho kamenovali.

Když to tedy shrneme, Ježíš a jeho následovníci utrpení přijali a snažili se z něj udělat skutek lásky. Ježíš své utrpení na kříži prožíval kvůli nám, jeho následovníci ho zas dávali Ježíši. Dobře prožité utrpení se tedy může stát darem. My můžeme své utrpení také darovat Ježíši a to z lásky. Je to zvláštní, ale je to tak. Jedná se o tzv. Boží ekonomiku. U Boha má láska velkou cenu. Skrze lásku jsme byli stvořeni, skrze lásku jsme byli vykoupeni, skrze lásku stále existujeme, skrze lásku našich rodičů jsme se narodili, láskou žijeme.

Zmrtvýchvstání

Jde o důležitý pojem a zároveň skutečnost. Zmrtvýchvstání je pro nás podstatou víry. Kdyby totiž nebylo vzkříšení, těžko bychom tu dnes jako křesťané vůbec byli. Kdyby Ježíš nevstal z mrtvých, nebyla by Evropa Evropou tak, jak ji známe dnes - vznikla totiž na křesťanských základech. Ani naše země by nebyla stejná, protože vyrostla na základech Velké Moravy a v

Cyrlometodějské tradici. Ježíšovo zmrtvýchvstání je fenomén, který nemá v jiných náboženstvích obdoby. Nemáme o něm přímý důkaz, protože kromě andělů a římské stráže u toho nikdo nebyl: andělské svědectví není podle zákona přípustné a stráže o zmrtvýchvstání raději nemluvily, protože by to bylo k jejich škodě. Přesto ale existují nepřímé, historicko-právní důkazy:

- Jen těžko by někdo chtěl položit svůj život pro nějaký výmysl. A apoštolové se všichni, až na sv. Jana, stali mučedníky právě proto, že byli přesvědčeni o Ježíšově zmrtvýchvstání a veřejně ho hlásali. A z historie víme, že nezůstalo jen u apoštolů.
- Dalším nepřímým důkazem je kontinuita víry v Ježíšovo zmrtvýchvstání. Těžko by se našla skupina lidí, která by 2000 let věřila nějaké nepravdě. V historii bylo tolik, mnohdy silných, ideologií a myšlenek, které o sobě prohlašovaly, že tu budou navěky a nezůstala žádná. Jen církev, která ovšem stojí na Božském základě.

Zmrtvýchvstání je tedy něco, co má nesmírný dosah, ovlivňuje i naše životy. Každý pokřtěný je jím ovlivněn, protože tak, jako Ježíš zemřel, tak každý pokřtěný tuto smrt křtem napodobuje - protože právě tehdy umírá starému způsobu života. A podobně: jako Kristus vstal z mrtvých, tak se i každý pokřtěný ve křtu rodí k novému životu s Bohem a podle něj.

Zmrtvýchvstání zasahuje do existence člověka i věčným životem. Smrt už není jen koncem života, ale stává přechodem do jiné roviny života. Do života na věčnosti. A věčnost je přebývání s Láskou – Bohem v lásce, o kterou jsme se snažili celý život tady na zemi, a k jejíž plnosti jsme se snažili dorůst.

A tak je tomu i v případě utrpení. Kdyby totiž utrpením všechno končilo, byl by život docela zdrcující. Naštěstí po smrti Pána Ježíše přišlo i zmrtvýchvstání. A tyto dvě věci se nedají oddělit. Když je utrpení darované a prožité z lásky, přijde i vzkříšení. U Ježíše proběhlo vzkříšení těla. V případě našeho utrpení přijde radost. Radost z toho, že jsme darovali dar. A nyní přichází to hlavní: utrpení nepřijímáme jen proto, abychom pak měli radost, ale proto, abychom z něj udělali skutek lásky. Jestliže to děláme jen kvůli radosti, která pak přichází, nefunguje to, protože se z toho stává vypočítavé jednání - nejedná se pak už o lásku. Láska totiž nic neočekává.

A to je podstata velikonočního tajemství. Je to odpověď na to, proč „Utrpení, dává radost“. Nejde o masochismus, tedy vyžívání se v utrpení a bolesti, ale je to láska.

Osobní zkušenost

Když jsem se dozvěděl o tomto tajemství, moc jsem tomu nerozuměl a říkal jsem si, že je to přece nesmysl. Jak může člověk při bolesti prožívat radost? Ale pak mě přesvědčila osobní zkušenost.

Bylo to takto: v Itálii, kde jsem byl na duchovní stáži, jsme rozjíмали o Ježíšově utrpení. Měli jsme vždy meditaci a pak jsme šli pracovat – vykonat různé věci, které byly potřeba v domě. Já jsem ještě s jedním knězem omítal zeď, která byla v kůlně. Bylo tenkrát docela zima. Vůbec se mi nechtělo dělat takovou práci, ale nakonec jsem se donutil. Byly to 4 hodiny práce, docela to uteklo a byl jsem rád, že jsme končili. A pak bylo potřeba ještě umýt nářadí. To jsme vždy umývali ve venkovní nádrži, ve které se kdysi chovaly ryby. Nabídl jsem se, že tu práci

udělám. Ale pak začalo pršet a po čtyřhodinové práci venku, kdy je člověk docela promrzlý, to bylo dost nepříjemné. Dešťové kapky byly jako jehličky a já jsem se snažil mytí co nejrychleji dokončit, abych už mohl jít do sprchy. Pak jsem si ale vzpomněl na Ježíše, který umíral na kříži a šel křížovou cestou. Snažil jsem si ho představit. Napadlo mě, že možná také pršelo a nebylo to tenkrát nic příjemného. Ale Ježíš to nijak nezkracoval a snažil se to vytrpět až do konce a hlavně: dělal to z lásky. Pocítil jsem touhu přiblížit se mu v tomto utrpení, protože on byl v tom utrpení sám. A tak jsem chtěl tuto svou malou bolest spojit s tou jeho. Tak jak to říká sv. Pavel: *„Proto se raduji, že nyní trpím za vás, a to, co zbývá do míry utrpení Kristových, doplňuji svým utrpením za jeho tělo, to jest církev.“* V té chvíli jsem pocítil velikou radost z toho, že mohu trpět spolu s Kristem.

Stalo se to už před lety, ale stále mám před očima tuto scénu, kdy stojím nad oním rybníkem, a začíná pršet. Pamatuji si to proto, že to byl moment prožitý v Boží přítomnosti, a ty zůstávají. Kdykoli se mi to podařilo podobně i několikrát potom, vždy mi ten okamžik zůstal v paměti. A tak jsem pochopil, co to je velikonoční tajemství. Je to především tajemství bolesti, která se stává láskou.